

بلکه با استفاده از روش‌های نادرست به مرور زمان رفاه مردم را کاهش نیز داده‌اند. نکته دیگر اینکه شعار انتخاباتی با این موضوع که اقتصاد و رفاه در محوریت تصمیم‌گیری‌های کشور باشد با هم متفاوت است. اگر موضوع رفاه مردم در محوریت قرار داشت باید تاکنون این موضوع در وضعیت اقتصادی

مردم خود را نشان می‌داد. این در حالی است که در عالم واقع چنین اتفاقی رخ نداده است. ملاک قضاوت ما شعارهای انتخاباتی نیست بلکه سفره مردم است. اگر امروز وضعیت سفره مردم شرایط خوبی داشت می‌توانستیم مدعی شویم که رفاه اقتصادی در دستور کار قرار داشته است. این در حالی است که چنین نبوده و کاندیدای ریاست‌جمهوری تنها برای جذب آرای مردم از شعارهای اقتصادی استفاده می‌کردند. نکته دیگر اینکه در دولت احمدی‌نژاد بسیاری از افرادی که می‌توانستند به حل مشکلات کشور کمک کنند به دلایل سیاسی به حاشیه رانده شدند. از همین دوره به بعد بود که در فضای مدیریتی کشور شاهد یک رویکردی بودیم که این وضعیت آسیب زیادی به وضعیت مدیریت کشور وارد کرد. در چنین شرایطی تنها افراد خاصی می‌توانستند در سمت‌های تصمیم‌گیری و اجرایی حضور پیدا کنند. نمونه بارز این وضعیت را می‌توان در وعده‌هایی که دولت سیزدهم در زمینه ایجاد یک میلیون شغل در طول سال یا ساخت یک میلیون مسکن مشاهده کرد که تاکنون هیچ کدام محقق نشده است.

بنگاه دولت‌ها تنها برای جذب آرای مردم در انتخابات شعارهای اقتصادی می‌دهند اما به آن عمل نمی‌کنند سبب بی‌اعتمادی نمی‌شود؟

بدون تردید چنین اتفاقی رخ می‌دهد. به همین دلیل نیز در انتخابات اخیر ریاست‌جمهوری میزان مشارکت مردم نسبت به انتخابات گذشته پایین بود. این نکته نشان می‌دهد که اعتماد مردم نسبت به گذشته به دولت‌ها کاهش پیدا کرده است. از سوی دیگر در شرایطی که کشور باید در ماه‌های آینده خود را آماده انتخابات مجلس کند اما موضوعاتی مانند هدیه ماشین‌های شاسی بلند به برخی نمایندگان مطرح شده که نگرانی و تردیدهایی در مردم را بیشتر کرده است. نکته دیگر اینکه دست و بال دولت نیز برای تغییر وضعیت معیشتی مردم بسته است. هر بار برای دست‌های پشت پرده‌ای که در اقتصاد ایران دخالت می‌کنند وجود مافیاسیاحت می‌کنند. به عنوان مثال عنوان می‌کنند در کشور مافیای خودرو و مافیای سکه و ارز وجود دارد. با توجه به شرایط موجود من چشم‌انداز مثبتی پیش روی اقتصاد کشور در سال جاری نمی‌بینم.

این در حالی است که برخی از کارشناسان نیز نسبت به پیامدهای اجتماعی مشکلات اقتصادی هشدار می‌دهند.

اگر آقای رئیسی قصد دارند در وضعیت اقتصادی کشور تغییر ایجاد کنند در مرحله نخست باید تیم اقتصادی خود را ترمیم کنند و از کسانی استفاده کنند که از توانایی و انگیزه کافی

برای مدیریت شرایط کنونی اقتصاد کشور برخوردار باشند. از سوی دیگر باید در برخی سیاست‌گذاری‌های اقتصادی تغییر و تحول جدی به وجود بیاید. این تغییر و تحول نیز نیازمند تغییر نگاه به وضعیت داخلی و جامعه بین‌المللی دارد.

اینکه ما نفت را به صورت خام بفروشیم و با آن گندم، روغن نباتی خام و سایر کالاهای اساسی را وارد کنیم تا بد نمی‌تواند ادامه پیدا کند. تا زمانی که این اتفاقات در کشور رخ ندهند نمی‌توان نسبت به تغییر وضعیت اقتصادی

مردم و حل چالش‌های اقتصادی خوشبین بود. واقعیت این است که پایه‌های اقتصاد ما به اندازه‌ی لرزان است که نیازمند یک جراحی عمیق و یک دگرگونی بزرگ است. این جراحی بزرگ درد هم دارد و باید ببینیم که جراحی بدون درد امکان‌پذیر نیست. از سوی دیگر جراحی نیاز به جراح حاذق و توانمند دارد. نکته دیگری که وجود دارد این است که آقای رئیسی یک سرزمین سوخته از دولت قبل در اختیار گرفت.

اقتصاد مابه‌اندازه‌ی لرزان است که نیازمند یک جراحی عمیق و یک دگرگونی بزرگ است. این جراحی بزرگ درد هم دارد و باید ببینیم که جراحی بدون درد امکان‌پذیر نیست. از سوی دیگر جراحی نیاز به جراح حاذق و توانمند دارد

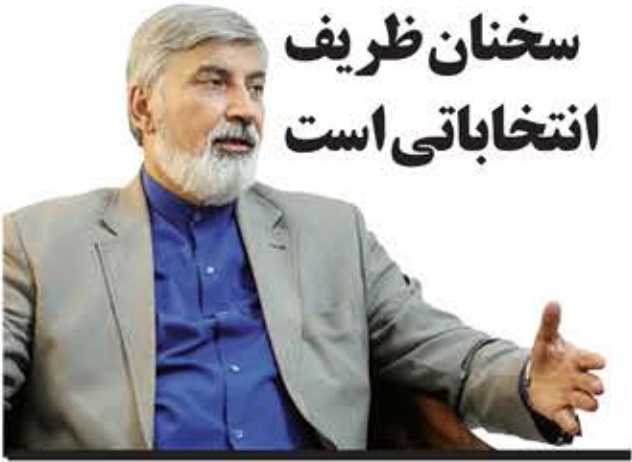
بدون تردید برجام یک دستاورد برای کشور بود که دولت آقای رئیسی می‌توانست از آن استفاده کند که در عمل چنین اتفاقی رخ نداد. نکته دیگر حضور پیدا کننده در زمینه سیاست خارجی و مذاکرات خارجی تنها دولت نیست و همه چیز در اختیار رئیس‌جمهور وزیر امور خارجه نیست. با این وجود من ریشه مشکلات اقتصادی را ساختاری می‌دانم. هر چند معتقدم تیم اقتصادی دولت ضعیف است و از توانایی کافی برای عبور از چالش‌های موجود برخوردار نیست. از این تیم اقتصادی نمی‌توان انتظار تحول و دگرگونی در وضعیت اقتصادی کشور داشت. البته در این زمینه اظهارات یکی از وزرای اطلاعات سابق صحیح است که عنوان می‌کرد عوامل نفوذی در اقتصاد کشور وجود دارد. به همین دلیل من فکر می‌کنم نابسامانی‌هایی که امروز در کشور وجود دارد تنها ساختاری نیست و ناتوانی و عدم درک مسائل نیز در به وجود آمدن این وضعیت نقش داشته است. واقعیت این است که برای حل مشکلات اقتصادی به افراد بزرگ نیاز داریم. این در حالی است که مدیرانی که آقای رئیسی انتخاب کرده‌اند در چنین وضعیتی قرار ندارند و اغلب از تجربه کافی برای مدیریت کلان اقتصادی برخوردار نیستند. اینکه برخی عنوان می‌کنند قیمت‌ها در اقتصاد ایران توسط یک شبکه ماهواره‌ای تغییر می‌کند اظهارات منطقی و کارشناسی نیست.

اقتصاد یک علم است و باید مانند یک علم با آن برخورد کرد. ما اقتصاد مسیحی یا یهودی نداریم، بلکه علم اقتصاد داریم. از زمانی که انقلاب به پیروزی رسید موضوع رفاه اقتصادی در محور تصمیم‌گیری‌ها قرار نداشت است. هنگامی که چنین وضعیتی وجود دارد چگونه می‌توان انتظار داشت مردم کشور امروز در رفاه زندگی کنند

با توجه به شرایط موجود به چه میزان به تغییر وضعیت معیشتی مردم امیدوار هستید؟
من چشم‌انداز آینده اقتصادی کشور را روشن نمی‌بینم. برخی اصرار دارد همچنان به سیاست‌های اشتباه خود که در گذشته نتیجه نداده ادامه بدهند. ما باید ببینیم نسل جدید دارای دغدغه‌ها و نیازهایی است که با نیازهای نسل‌های گذشته تفاوت دارد. برخی واقعیت‌های موجود را درک نمی‌کنند و تلاش می‌کنند به شکلی که دوست دارند وقایع اخیر را تحلیل کنند. مجموعه بی‌تدبیری‌های داخلی به همراه تنش در روابط بین‌المللی باعث به وجود آمدن وضعیت کنونی در کشور شده است. در شرایط کنونی هنوز جمهوری اسلامی نتوانسته برجام را احیا کند که بتواند از موانع آن به سوی مشکلات مردم استفاده کند. از سوی دیگر عدم استفاده از سونیت و دانش ارتباط مستقیم اقتصادی با کشورهای خارجی باعث شده اقتصاد ایران در سال‌های اخیر با چالش‌های جدی در داخل و خارج از کشور مواجه شود.

حمیدرضا ترقی:

هدف پشت پرده سخنان ظریف انتخاباتی است

یک فعال سیاسی اصولگرا در ارتباط با سخنان اخیر محمد جواد ظریف اظهار داشت: مسلم است که هدف آقای ظریف از طرح موضوعاتی که در کلاب‌هاوس مطرح کرد، انتخابات پیش‌رو است. او می‌خواهد در آستانه انتخابات خودش و دولت متبوعش از نزد مردم از قصور و کج‌رفتاری‌های خود و دولت متبوعش تبرئه کند و زمینه را برای بازگشت اصلاح‌طلبان به قدرت فراهم کند؛ در واقع هدف پشت پرده سخنان اخیر ظریف انتخاباتی است.

حمیدرضا ترقی گفت: رهبر معظم انقلاب در چهاردهم خرداد سخنانی را مطرح کرد که حاکی از نارضایتی ایشان از عملکرد دولت اصلاحات و دولت اعتدال داشت. مقام معظم رهبری عقب‌نشینی‌ها و انفعال‌ها را برای کشور مضر دانستند. با این وصف عقب‌نشینی‌های دولت آقای روحانی مبتنی بر تصمیمات خود دولت وقت بوده است. رهبر انقلاب چارچوب‌ها را روشن کرده بودند اما همین آقایان که امروز مدعی هستند آن چارچوب‌ها را رعایت نکردند.

وی ادامه داد: دفاع آقای ظریف نه مشکلاتی که در دهه ۹۰ به واسطه سیاست‌های دولت یازدهم و دوازدهم برای کشور به وجود آمد را رفع می‌کند و نه از قصور دولتمردان وقت می‌کاهد. همین آقای ظریف و دوستانش سرنوشت کشور را به برجام گره زده بودند و منافع ملی را معطل آن کرده بودند. عضو شورای مرکزی حزب مؤلفه بیان کرد: شکست سیاست‌های مذاکراتی دولت اصلاحات و دولت اعتدال بر همه روشن شده است و هیچ جای دفاعی هم وجود ندارد. آقای ظریف به جای دفاع از خود باید عذرخواهی کند.

آقای ظریف که توانایی شناسایی دو جاسوس در تیم مذاکره‌کننده‌اش را نداشت، آیا توانایی شناخت دشمنان انقلاب اسلامی را دارد؟ به نظر من تلاش‌های آقای ظریف راه به جایی نمی‌برد و او نمی‌تواند خود را تبرئه کند. ترقی تصریح کرد: ممکن است اصلاح‌طلبان و اعتدالی‌ها لیستی برای انتخابات مجلس بدهند اما همین لیست دادن منوط به این است که ببینند جایگاهی در بین مردم دارند یا خیر. حالا آقای ظریف در این بین می‌خواهد جاده را برای اصلاح‌طلبان و اعتدالی‌ها صاف کند که به نظر من به نتیجه هم نمی‌رسد.

پیشینه تغییر ساعت

بررسی تاریخی تغییر رسمی ساعت کشور نشان می‌دهد نخستین بار طی سال ۱۳۰۵ و ۵۷ و در زمان پهلوی ساعت رسمی کشور به ساعت تابستانی و زمستانی تبدیل شد. این تغییر ساعت پس از انقلاب به حالت تعلیق درآمد و تا سال ۱۳۷۰ ادامه پیدا کرد. در این سال که در زمان ریاست‌جمهوری هاشمی بود، قانون تغییر ساعت در هیأت دولت تصویب و اجرایی شد. این روند طی سال‌های حضور اصلاح‌طلبان ادامه داشت و نوبت به دولت احمدی‌نژاد رسید و او رویه ۱۵ ساله تغییر ساعت رسمی کشور را برهم زد. غلامحسین اlyام، سخنگوی احمدی‌نژاد به صورت رسمی اعلام کرد که دولت، ساعت رسمی کشور را در سال ۱۳۸۵ جلو نمی‌کشد. دلیل این تصمیم دولت احمدی‌نژاد، «سردرگمی بخش‌های زیادی از جامعه در اثر تغییر رسمی کشور» و «نبود بررسی‌های دقیق و کارشناسانه برای تأیید صرفه‌جویی در مصرف برق با روش تغییر ساعت» اعلام شد. اما این اقدام دولت دو سال بیشتر دوام نیاورد و مجلس در مرداد سال ۸۶ قانون تغییر ساعت رسمی کشور را به تصویب رساند. هر چند احمدی‌نژاد گفت، این قانون نوبت صرفت کافی برای او ندارد و تا سال ۸۷ را اجرا نمی‌کند، پس از آن شرایط به شکل سابق بازمی‌گردد و این قانون تا زمان دولت رئیسی پابرجا می‌ماند و مجدداً با روی کار آمدن اصولگراها، موضوع عدم تغییر ساعت به دغدغه اصلی برخی دولتی‌ها و مجلسی‌ها تبدیل می‌شود. مجلس یازدهم در اسفندماه سال ۱۴۰۰ بررسی طرح «تغییر ساعت رسمی کشور» را در دستور کار قرار می‌دهد. در جلسه بررسی این طرح، سید سلمان ذاکر از استرسی که با تغییر ساعت به مردم وارد می‌شود سخن گفت و این اقدام را به خارجی‌ها نسبت داد که حالا خودشان در حال گذشتن از این تصمیم هستند. در نهایت مصوبه نمایندگان مجلس پس از یک‌ماه رفت و برگشت به شورای نگهبان و شورای مجلس، در آذرماه سال ۱۴۰۱ به قانون تبدیل و به قوه مجریه ابلاغ شد. این قانون از اول فروردین سال ۱۴۰۲ لازم‌الاجرا و اجازه تغییر ساعت رسمی کشور از دولت سلب شد. این قانون به هیأت وزیران اجازه داد تا نسبت به تنظیم ساعات کار ادارات، سازمان‌ها و مراکز تابعه اقدام کنند. این تصمیم مجلس یازدهم و دولت احمدی‌نژاد در حالی رخ داد که در دو گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در سال‌های ۱۳۸۶ و ۱۴۰۰، تا یکپاره بر دلایلی مخالفت با عدم تغییر ساعت رسمی کشور اعلام شده بود.

چرا حاشیه‌ها بعد از سخنان ظریف پایان نیافته است؟

خط و نشان برای سکوت!

علاقه داشت دیدگاه‌ها را بشنود و سعه صدر ایشان از آقای احمدی‌نژاد در شنیدن نظرات مخالف خیلی بیشتر بود.

ظریف در اظهاراتش به یک اختلاف بین جبهه پایداری و جریانی که از دیوار سفارت عربستان بالا رفت اشاره کرده است که پیگیری آن احتمالاً سرخ جریانی که به قطع روابط ایران و عربستان منتهی شد است مشخص می‌کند. برخی گفته‌اند جریان نزدیک به قالیباف در حمله به سفارت عربستان نقش داشته‌اند. البته این مسأله هیچگاه در حوزه عمومی پیگیری نشد و کسی نمی‌داند پشت پرده ماجرا چه بوده است. اظهارات ظریف، اختلاف بین جبهه پایداری و جریان نزدیک به قالیباف را در سیاست خارجی آشکار کرده است. وزیر خارجه سابق ایران می‌گوید سعودی‌ها نمی‌خواستند بگذارند برجام به نتیجه برسد. دی ماه ۹۴ دوران عزاداری عربستان بود. عربستان به خاطر ماجرای جمال خاشقچی در دنیا منزوی بود. انتخاب غرب برای جانشینی سلمان، محمد بن نایف بود و سعودی در اوج انزوا بود. او می‌گوید در این وضعیت، عربستان شیخ نمر و تعداد زیادی را همزمان گردن زد و فضای تنگی علیه سعودی ایجاد شد. حالا این وسط حمله به سفارت سعودی باعث شد سعودی که کشوری که همه به آن حمله می‌کردند، به کشور مظلوم تبدیل شود. ظریف همچنین گفته شب حمله به سفارت، با وزیر خارجه عربستان صحبت کرده و قرار شد بود اوضاع را کنترل کنیم، ولی بن سلمان ولیعهد عربستان یک فرصت طلایی در اختیارش قرار گرفته بود. او به جلسه شورای عالی امنیت ملی در شب حمله به سفارت عربستان سعودی اشاره کرده و گفت این جلسه از «موارد نادری بود که سعید جلیلی هم با دستور کار آن موافق بود و می‌گفت باید جلوی آن را گرفت. حتی از من هم تندتر. می‌گفت همین امشب باید اقدام کنیم. اصافار رحمانی فضل‌ی (وزیر وقت کشور) هم اقدام کرد. اما اتفاقاتی افتاد که باید بررسی شود چرا این اتفاق افتاد؟» ظریف می‌گوید اگر این اتفاق نیفتاده بود ما در شرایط بسیار بهتر روابط را با عربستان عادی‌سازی می‌کردیم. او نسبت به توافق اخیر ایران و عربستان هم اظهار نگرانی کرده و گفت من از برقراری رابطه با سعودی به شدت حمایت می‌کنم، اما امیدوارم با چشم باز باشد.

نگرانی ظریف از توافق جدید
ظریف در گفت‌وگو کلاب‌هاوسی خود بارها نسبت به توافق احتمالی در پیش‌رو ابراز نگرانی کرد. او توافق جدید را با هدف «دفع شر» خواند و گفت «اگر خیلی از این کارها را در

چرا حاشیه‌ها بعد از سخنان ظریف پایان نیافته است؟

خط و نشان برای سکوت!

چند روز از حضور ظریف در کلاب‌هاوس می‌گذرد، اما حاشیه‌ها و جنجال‌هایی که به خاطر حضور او ایجاد شد، همچنان وجود دارد. احمد امیرآبادی فراهانی، نماینده مجلس شب گذشته در واکنشی نوشته «هر وقت در کشور اتفاقی مثبت رخ می‌دهد، ظریف حاشیه درست می‌کند. سفر بشار اسد به ایران و پیروزی جبهه مقاومت و رونمایی از موشک فوج به زعم امیرآبادی دستاوردهایی بوده که ظریف آنها را دچار حاشیه کرده است.» رویداد ۲۴ نوبت: ظریف در بخشی از سخنانش صدواسیمار متهتم کرده بود که بیش از هزارگان و فرد و نهاد دیگر در تضعیف سیاست خارجی نقش داشته است. از همان روز نیز برنامه‌های مختلفی علیه ظریف در صدواسیمار ساخته شد. البته برنامه جهان‌آرا ظاهر از ظریف دعوت کرده بود به خاطر حاشیه‌هایی که پس از سخنانش ایجاد شده، برای یک مناظره حضور یابد. ظریف پاسخی به این دعوت نداده اما برخی از کاربران شبکه‌های اجتماعی پیشنهاد کرده‌اند اگر بنا به مناظره باشد، یکسو سعید جلیلی حضور داشته باشد و سوی دیگر ظریف تا اینگونه دستمک تنورسین و چهره اصلی مخالف مذاکرات در مقابل ظریف قرار بگیرد و مناظره جدی تر شود. سوال مهمی که وجود داشت این بود که چرا با گذشت سه چهار روز از سخنان ظریف در کلاب‌هاوس، همچنان حاشیه‌ها وجود دارد؟ و مگر ظریف در آن برنامه ۶ ساعته چه گفته که اینگونه طیف مقابل او بر آشفته شده‌اند؟ رویداد ۲۴ در این گزارش به مهم‌ترین گفته‌های ظریف که برای اولین بار به صورت علنی بیان شده، پرداخته است.

تلاش برای جانشینی یک امام صادقی
ظریف به تلاش جنم سعید جلیلی برای قرار دادن یک فارغ‌التحصیل دانشگاه امام صادق (ع) بر صدر نمایندگی ایران در سازمان ملل اشاره کرده است. او گفت: «احمدی‌نژاد دو هفته بعد از ریاست جمهوری آمد نیویورک. شب اول به متکی و لاریجانی گفت ظریف را برمی‌دارد. یک آقای از همکاران من در نمایندگی بود که فارغ‌التحصیل دانشگاه امام صادق بود؛ جلیلی برای ایشان لابی کرده بود، دوستان گفتند این تصمیم را شما نمی‌توانید بگیرید و باید در تهران تصویب بشود. تهران هم موافقت نکرد.» ظریف می‌گوید در دوسالی که در دولت احمدی‌نژاد، نماینده ایران در سازمان ملل بوده از همه کارهای سیاسی حذف شده بود و هیچ دستور کاری نداشت. او می‌گوید حتی نامه احمدی‌نژاد به جرج بوش را برای او نمی‌فرستادند و در نهایت متن نامه را از یک خبرنگار گرفته است. جانب اینکه به گفته ظریف، احمدی‌نژاد از اینکه او برخی موضوعات را به دفتر رهبری منتقل می‌کرده هم ناراضی بوده است. به گفته ظریف «رهبری همیشه